

מסורת הש"ס

(א) [לעיל 5, ק: 3, ט] טהרות
פ"א מ"ג, א' ז"ל
הטמאה; (ד) ז"ל יאכלו,
(ה) נלח נמלה בנחמיה אלא
גירש טהרות פלגי ר' יהודה
עליה דר"מ וכן הגהש
מהרש"א ואולי יתכן להיות
וכן נמי בנחמיה ק"ה: דהא
דקמני וכו' וכן איתא בגלגון
הר"ש במשנה דר"ש טהרות
ע"ש; (ו) ונתיב צפי הר"ש
ר"ש טהרות שכתב דל"ה
היה גרם דברי ר"מ אלא
סתם משנה;]

תורה אור השל"ם

1. רק חזק בבלתי אבל
הד"ס פי' הדם הוא הנפש
ולא תאכל הנפש עם
הבשר; דברים י"ג כג
2. כי ירדק מנף התקופים
אשר יברר יי' אליהם
לשום שמו שם יתחבר
מבקר ומצאנו אשר
הנח יי' בק' באשר צרתה
ואכלת בשעריך בכל
ארת נפשך;
דברים י"ב כא

מוסף רש"י

שכן איסורו נוהג בכן
נח. שכן איסור טמור הוא
יש בו גם לחול על ארס
ומהו מומנו שטהב צנני
נח (לעיל ק:).

רבינו גרשום

ליתי איסור אבר וחול
על ארס טומאה כו'.
כלומר שכן איסורו נוהג
בבני נח: של אבר מן
החי. כלומר דודו היא את
משבע מצות ששנו בני
נח דכתיב לאחור רצו אליהם בני
האדם אכל תאכל זה אבר
מן החי. כלומר מה שראוי
לאכילה לאחור מיתה אבל
מחים אין ראוי לאכילה:
גמרא נמי הכי אבר מן
החיה וכו'. ולד' יהודה לא
איצטרך קרא אלא לר'
אלעזר: אבר מן החי כו'
על ש"ד דכתיב וזמנת
מבקר ומצאנו. כלומר
באותה פרשה דכתיב
תאכל הנפש עם הבשר
וזהו אבר מן החי דבר
הלמד מענינו. כמה הכתוב
מדבר בבקר ובעאן
וזהו בבהמה טהורה:
אבל בן נח מותר
על הטמאין כטהורין.
כלומר שבהמה טמאה
(היתה) [ויא] מותרת לר'
טהורה: איכא דאמרי
טהורין ורבנן. כלומר היה
ועוף טהורין: אמר ר'
שיבוי אף אן נמי גניא.
כלומר דבן נח מותר על
הטמאין כטהורין: האוכל
אבר מן החי הימנה
כלומר טמאין טמאה: ואין
שחיטתה מטהרתה שלא
תהא מטמא אבל א"פ'
ששטתה מטמא: אלא

גיד הנשה פרק שביעי חולין

לא תאכל הנפש עם הבשר. לא תאכל ממנו בעוד שהנפש עמו
וזהו האזהרה לאכזר מן החי: טמאין אשה מזוהה על דמך.
צרכיות צפרק דס שחיטה (דף כ"א). לא ילאו מכלל אזהרתו אלא
שליש ודגים וחגבים ומהלכי שמים: לא תאכל הנפש עם הבשר.

ולא תאכל הנפש עם הבשר ר' יהודה ור'
אלעזר סברי כל שאתה מצווה על דמו
אתה מצווה על אבריו והני טמאין נמי
הואיל ואתה מצווה על דמן אתה מצווה
על אברין ורבנן סברי לא תאכל הנפש עם
הבשר אלא בשר לחודיה כל שבשרו מותר
אתה מצווה על אבריו וכל שאין בשרו
מותר אי אתה מצווה על אבריו ור' יהודה
למה ליה קרא ליתי איסור אבר ליחול על
איסור טומאה⁶ שכן איסורו נוהג בבני נח
אין הכי נמי וכו' איצטרך קרא לרבי אלעזר
תניא נמי הכי אבר מן החי נוהג בבהמה
חיה ועוף בין טמאה בין טהורה שנאמר
ירק חזק לבלתי אכול הדם כל שאתה
מצווה על דמו אתה מצווה על אבריו וכל
שאי אתה מצווה על דמו אי אתה מצווה
על אבריו דברי רבי אלעזר והכמים אומרים
אינו נוהג אלא בטהורין שנאמר לא תאכל
הנפש עם הבשר אלא בשר לחודיה וכל
שבשרו מותר אתה מצווה על אבריו וכל
שאיין בשרו מותר אין אתה מצווה על
אבריו ר' מאיר אומר אינו נוהג אלא בבהמה
טהורה בלבד (סימן שמואל שילא שימי)
אמר רבה בר שמואל אמר רב חסדא
ואיתימא רב יוסף ואמרי לה אמר רבה בר
שילא אמר רב חסדא ואיתימא רב יוסף
ואמרי לה רבה בר שמי אמר ר' חסדא
ואיתימא רב יוסף מאי טעמא דר"מ אמר
קרא² וזבחת מבקר ומצאנו אמר רב גידל
אמר רב מחלוקת בישראל אלא בן נח
דברי הכל מוזהר על הטמאין כטהורין תניא
נמי הכי אבר מן החי בן נח מוזהר עליו
על הטמאים כטהורים וישראל אינו מוזהר
אלא על הטהורין בלבד איכא דאמרי טהורה
ור"מ איכא דאמרי טהורים ורבנן אמר רב
שיזבי אף אן נמי תניא³ אבל אבר מן
החי ממנה אינו סופג ארבעים ואין שחיטה
מטהרתה במאי אילימא בישראל פשיטא
דאין שחיטה מטהרתה אלא לאו בבני נח
מכלל דאסור רבי מני בר פטיש רמי רישא
אסיפא ומשני רישא בישראל וסיפא בן
אכילה כתיבה ביה מתיב רב עמרם אבל

קב.

ורבי יהודה למה ליה קרא ליתי איסור אבר מן החי וליחול
אאיסור טומאה שכן איסורו נוהג בבני נח. פי' כדשמעינן
ליה לעיל (דף ק: 3) גבי גיד דמההוא טעמא חייל לאיסור טומאה ור"מ
ודילמא מהכא יליף וי"ל דלא מצי למילף מהכא דאיסור מוסף הוא
דאיסורף ציה איסור אכזר מן החי

לצני נח אצל גיד לא נאסר אלא
לצני יעקב ולא הוא אלא איסור
חמור: כ"י איצטרך לר' אלעזר.
ור"מ אי קסבר בהמה צמייה לאכזרים
עומדת אס כן איסור צת אחת היא
ואפי' למאן דלית ליה בחמור על קל
מורה וי"ל דאיסור טומאה קדים
בעוד שלא נקשרו ז' אכזרים צגידים:
ורבי מאיר אומר אינו נוהג אלא
בבהמה טהורה בלבד. הקסמ
רצינו אפרים דמן צריש טמא
טהרות י"ג דצריש נאמרו צנצלת
עוף טהור כו' והאכל אכזר מן החי
ממנה סופג את הארבעים ומליקתה
ושחיטתה מטהרת טרפתה טמומתה

דברי ר' מאיר וי"ל דדברי ר' מאיר
לא קאי אכולה מילתא אלא לענין
שחיטה ומליקה נקט ליה דפליג עליה
ר' יהודה ט' צנצנים צ"פ טבול יוס
(דף קה: 3) דהא דקתני נמי התם
דמטמא טומאת אכולין צנצילה לא
אמי כרבי מאיר ולא אמרינן מדסיפא
ר' מאיר רישא נמי ר"מ ומיהו לפי
מה שרצה רישא לרקדק ספג מדסיפא
רבי מאיר רישא נמי ר' מאיר קשה
לדבריה דממצינעמא דאכזר מן החי
לאו ר' מאיר רישא נמי לאו ר' מאיר
וי"ל דהוא מצי למימר וליטעמין וק"ק
לשון הגמרא התם דקאמר מאן
שמעת ליה דלית ליה דמליקתה
ושחיטתה מטהרת טרפתה טמומתה
ר"מ אמרי תיך לרקדק צענין זה
הא קתני צה דלדיא דברי ר' מ' ו:
אלא לאו בבני נח. דאין שחיטה
ממיתו צאכילה כל זמן
שמפרכת צני נצלת עוף טהור
דקתני רישא ושחיטתה מטהרת
טרפתה טמומתה ולא קתני דאין
שחיטה מטהרתו דקתני סיפא גבי
טהורה דוקא הוא דלמנ שחיטה
מכשרה ליה לצני נח נגו למכשרה
לישראל דליכא מידי לישראל שרי
ולעובד כוכבים אסור וימיה דתקשה
מהן משנה לרז אחא צר יעקב דלמנ
לעיל צ"פ³ (דף ג: 3) דאין מזמנין עובד
כוכבים על צני מעים ומיהו צללו
הכי אמר לעיל דתניא דלא כוותיה
וקושיה המשנה אינה פשוטה כל כך:
אל

אבר מן החי ממנה אינו סופג את הארבעים ואין שחיטה מטהרתה ואי סלקא
דעתך בעינין כוית תיפוק ליה דקאכל כוית ס כדאמר רב נחמן יבמשהו בשר
גידין ועצמות הכא נמי במשהו בשר גידין ועצמות תא שמע דאמר רב

אבר מן החי ממנה אינו סופג את הארבעים ואין שחיטה מטהרתה ואי סלקא
דעתך בעינין כוית תיפוק ליה דקאכל כוית ס כדאמר רב נחמן יבמשהו בשר
גידין ועצמות הכא נמי במשהו בשר גידין ועצמות תא שמע דאמר רב

עין משפט
נר מצוה

א [נמי] פ"ט מהלכות
מלכות הל' ג':
ב ק ג מיו פ"ה הל' ג'
מלכות ספורות הל' ג'
סגנון לאוין קלג קלג וטור
י"ד קי סב ע"ש צנ"י:

שיטה מקובצת

א] אמר רב יהודה אמר רב
אבר מן החי צריך כוית:
ב] תיפוק ליה דקאכל כוית
טמא כדאמר: ג] אבר מן
החי צריך כוית דאפי'
התרי קראי כתיבי חד
לאבר מן החי וחד לבשר
מן החי לקמן לא תימא:
ד] שלא נקשרו אבריו
בגידים: ה] דפליג עליה
ר' יהודה וכן נמי אמרי
בבבאים בסוף:

רבינו גרשום

הוא כבן נח. כלומר לא
היה סופג את הארבעים
אבל היה נהרג שאוהרתן
היה מיתות שלא היה
לכבו נח שום דין בעולם
אלא מיתה דכתיב שופך
דם האדם באדם דמו
ישפך: ר' מני בר פטיש
רמי ורישא אסיפא ומשני
כ"י. כלומר דקתני רישא
האובל מנבלת עוף טהור
ואבר מן החי הימנה
סופג את הארבעים וסיפא
דקתני האוכל אבר מן
החי הימנה אינו סופג
את הארבעים וכו' וסיפא
רישא אסיפא רישא קתני
דאפי' מנבלת עוף טהור
סופג את הארבעים א'
וסיפא קתני דאפי' מנבלת
עוף טמא אינו סופג את
הארבעים אלא רישא
דקתני האוכל מנבלת
עוף טהור אין אבר מן
החי הימנה היה סופג את
הארבעים בישראל. וסיפא
דקתני האוכל אבר מן
החי מעוף טמא אינו סופג
את הארבעים בבן נח
דאינו סופג את הארבעים
אבל היה נהרג: מותיב
ר' עמרם האוכל אבר מן
החי ממנה כו'. כלומר
אפי' דבבן נח מוקמינן
ל'ה ישראל נמי אם אבל
אבר מעוף טמא אינו
סופג את הארבעים דאמרי'
לעיל כל שבשרו מותר
אתה מצווה על איבריו כל
שאיין בשרו מותר אי אתה
לעיל על איבריו והא
אין בשרו מותר: הכא נמי
משוה בשר גידים ועצמות.
כלומר מה דאמרי' האוכל
אבר מן החי אינו סופג את
הארבעים דלא אבל כוית
בשר אבל אכל כוית (בשר)
מכלול בין בשר וגידים
ועצמות ולא הוה אלא
משוה בשר ולפיכך אינו
סופג את הארבעים משום
טמאין דלא הוה כוית
בשר: תא שמע דאמר רבא

דברי רבינו כבן י"ע
נמלי רומח דהא גבי עוף
טבור צוולח טוב אכזר מן
החי גם לישראל וע"כ צריך
לפרש כפירש"י ומזה ליישב.